

Càritas Diocesana de Barcelona
Secretariat Diocesà de
Pastoral amb Migrants

Jornada Mundial
del Migrant
i del Refugiat 2021

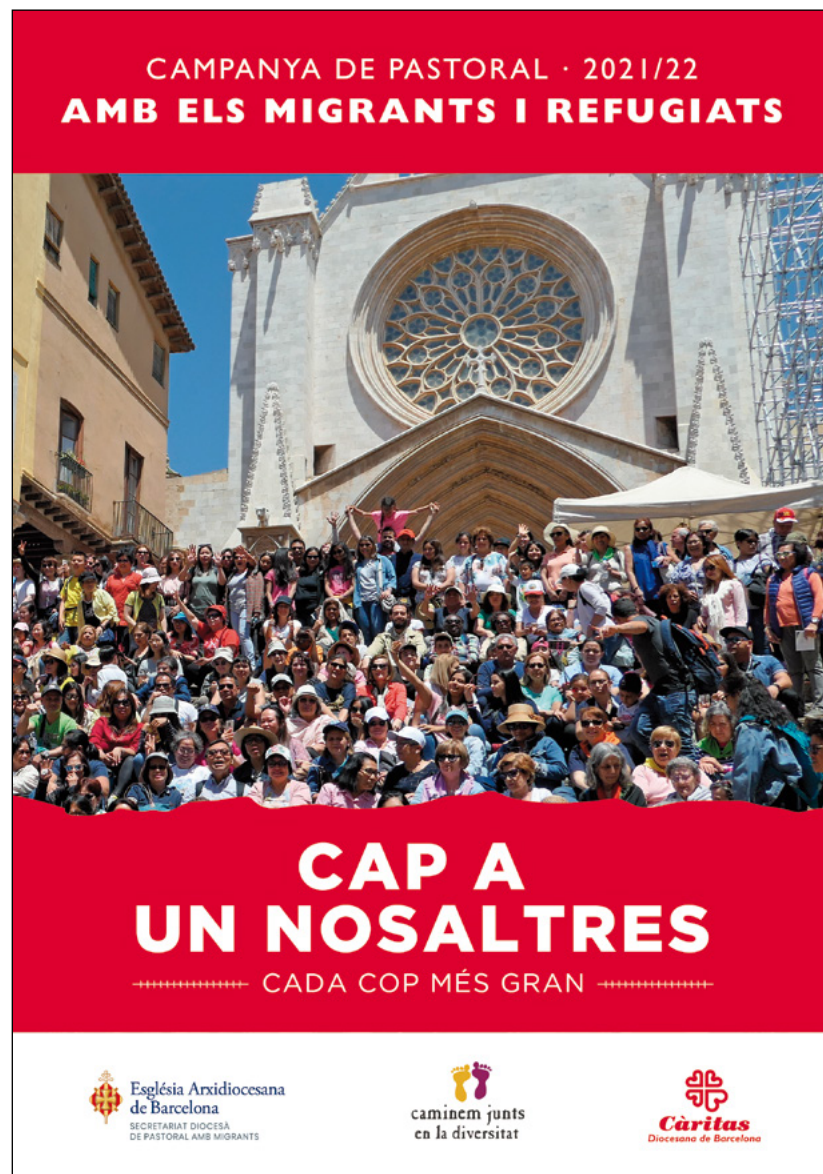
Construïm un nosaltres

Elisabet Ureña, cap del programa de migració i refugi de Càritas Diocesana de Barcelona

Els avenços tecnològics han permès que viatjar a qualsevol part del món sigui possible, i que els moviments de persones entre països sigui una realitat, si més no per qui s'ho pot permetre. Quan no patíem els efectes de la Covid-19, per a molts de nosaltres viatjar a qualsevol indret del món era una opció factible i desitjada. Els intercanvis d'estudiants eren i són una realitat creixent, i paraules com globalització i diversitat formen part del nostre vocabulari habitual. Una gran part de la societat creix sentint que és part del món, que el món és als seus peus, i que tot és possible. Però cal ser prudents amb les paraules, i amb aquesta falsa sensació que tot és possible: **No tot és possible si no tothom està inclòs.**

Globalització i diversitat són paraules buides de contingut si no més les apliquem als que ho tenim més fàcil, als que ens movem sense dificultats i als que ningú atura a la frontera, qüestionant-nos el motiu d'entrada a un altre país. Són paraules buides si ens limitem a aplicar-les quan sortim, per reivindicar el nostre dret a moure'ns o quan la diversitat en realitat la limitem a una visió folklòrica d'altres cultures. Globalització i diversitat impliquen molt més. Impliquen una societat oberta, en la qual tots ens movem, en la que estem oberts a l'arribada de persones d'origen cultural divers, a què siguin els nostres veïns i veïnes, a què ens situem els uns davant els altres i ens mirem als ulls per conèixer-nos i reconèixer-nos.

En un moment on s'aguditzen els efectes de la pandèmia i la crisi econòmica i social es manifesta, **correm el risc de veure les persones vingudes d'altres països com a forasters, com a diferents, com una competència vers els nostres recursos, en definitiva com «els altres».** En temps com l'actual, com diu el papa Francesc al missatge per a la 107ena Jornada Mundial del Migrant i del Refugiat 2021, «els nacionalismes tancats i agressius (cf. *Fratelli tutti*, 11) i l'individualisme radical (cf. *Ibid.*, 105) esquerden o divideixen el nosaltres, tant en el món com dins de l'Església. El preu més elevat el paguen els que més fàcilment po-

CAMPANYA DE PASTORAL · 2021/22
AMB ELS MIGRANTS I REFUGIATS

CAP A
UN NOSALTRES

————— CADA COP MÉS GRAN —————

Església Arxidiocesana
 de Barcelona
 SECRETARIAT DIOCESÀ
 DE PASTORAL AMB MIGRANTS

caminem junts
 en la diversitat

Càritas
 Diocesana de Barcelona

den convertir-se en els altres: els estrangers, els migrants, els marginats...».

Els desplaçaments de persones existeixen d'ençà que l'ésser humà existeix. Ja en l'Antic Testament i en la Bíblia veiem diversos testimonis, i un mandat clar i directe a acollir «Era foraster, i em vau acollir» (Mateu 25,35). En el moment actual, només aturat pel tancament de fronteres durant la pandèmia, els desplaçaments forçosos són inevitables: la guerra, les situacions de violència a molts països, la crisi provocada pel canvi climàtic, o simplement la manca d'esperança obliguen les persones a sortir dels seus països per millorar les condicions de vida i protegir la seva família. I no ens enganyem, marxar de casa no és fàcil. En aquestes condicions

ningú marxa voluntàriament, ningú deixa la família, els amics, i casa seva per voluntat pròpia. Ningú tria deixar-ho tot enrere, emportar-se només una maleta i triar què posar-hi, perquè tot no hi cap.

I quan arriben al país de destí es troben amb una llei d'estrangeria que esdevé una nova frontera i els obliga a estar als marges de la societat fins a regularitzar la situació administrativa i obtenir una autorització de residència i treball. Una llei d'estrangeria que els obliga a estar en la irregularitat, en el mercat de treball informal, en situació d'explotació, d'instabilitat i sense possibilitat de cobrir les necessitats bàsiques: aliments i habitatge. Les conseqüències d'una normativa poc empàtica la veiem dia a

dia des de Càritas Diocesana de Barcelona, així com des de les parròquies, amb l'arribada de persones que busquen una oportunitat i es desesperen davant els obstacles gairebé insalvables de la llei d'estrangeria.

Tampoc la societat d'acollida ajuda. Molts cops les idees preconcebudes que tenim de les persones d'origen cultural divers, la categorització que en fem —és a dir, els estereotips i prejudicis que hem anat creant com a escut protector davant d'allò que ens és desconegut— no ens deixen ni tan sols acostar-nos a l'altre, no ens deixa veure com és. Cal trencar aquestes barres, acostar-nos, saludar-lo, mirar-lo als ulls, preguntar-li per la seva vida. En definitiva, no deixar que la por ens paritzi i no ens deixi veure que només és una persona, un ésser humà com la resta, amb les mateixes preocupacions i alegries, amb les mateixes necessitats i desitjos que qualsevol altre ésser humà. Un ésser humà amb qui podem tenir conflictes, com amb qualsevol altre, però que només posant-nos davant un de l'altre els podem resoldre. Un ésser humà que ve d'altres països, d'altres cultures, amb qui podem ampliar els nostres coneixements: lectures, música, costums, festivitats. **Un sumar que permeti que la llavor de la pertinença comenci a créixer en l'altre, se senti part d'aquell espai, s'obri també i deixi també de tenir por a tot allò que desconeix.**

Només així serem capaços de conèixer-nos i reconèixer-nos mútuament, com a éssers humans. Podrem deixar les etiquetes enrere i no parlar d'estrangers, migrants i refugiats (fins quan algú ha de continuar sent migrant?). Serà la manera de veure el nostre veí, i la mare de la millor amiga de la nostra filla, com un veí i una mare d'escola més. Podrem ser amics i família, i serem capaços de crear un llegat de convivència per a les generacions futures. **Només així serem un NOSALTRES.**

«Somem amb una única humanitat, com caminants de la mateixa carn humana, com a fills d'aquesta mateixa terra que ens acull a tots, cadascú amb la riquesa de la seva fe o de les seves conviccions, cadascú amb la seva pròpia veu, tots germans» (cf. *Fratelli tutti*, 8).

Càritas Diocesana de Barcelona
Secretariat Diocesà de
Pastoral amb Migrants

Jornada Mundial
del Migrant
i del Refugiat 2021

Existeixen altres planetes!

Luigi Usubelli en nom de les Comunitats personals a Barcelona

La remodelació de l'Església de Barcelona que caracteritzarà els propers anys de la nostra vida diocesana tindrà èxit principalment, gràcies a la conversió pastoral que comença amb una nova mirada a la nostra realitat. Molt més que un treball «d'enginyeria pastoral», **la remodelació és una nova manera de mirar, més evangèlica, que brolla d'una actitud peculiar: la de beneir.** Beneir, del llatí «bene dicere», significa «parlar bé». I parlar bé és el primer pas, l'actitud que fa possible acollir.

Les nostres Comunitats personals (d'idioma, nacionalitat o ritus) no poden fer altra cosa que beneir l'Església diocesana que ens ha acollit. Volem parlar bé de qui reconeix i valora la nostra presència. En el fons, el nostre camí és semblant al dels nòmades que «planten la tenda» enmig d'un poble, fins que Déu vulgui. Gràcies per deixar-nos «acampar» a la vostra terra; gràcies per hostatjar-nos!

Però amb la força del nostre baptisme no n'hi ha prou. Per sentit de responsabilitat no volem ser només «convidats». **Aspirem a ser ciutadans d'aquesta Església, compartint els goigs i les esperances, les tristeses i angoixes de la «vostre» Església, que volem percebre cada dia també com la «nuestra».** Les històriques comunitats europees, el variat món llatinoamericà, la dinàmica galàxia africana, el suggerent univers oriental: plegats som una Pentecosta «in itinere», en marxa. Totes les nostres comunitats miren d'aportar els seus colors a aquest dibuix diocesà que és obra de Déu. Aleshores, això vol dir que tot va bé? No!

Cal anar per feina. **La remodelació diocesana ens sembla un moment decisiu perquè la nostra Església aposti amb més força per la seva vocació universal.** Pensem que a la nostra Església diocesana li cal «encarnar la universalitat» d'una manera més efectiva i ens agradaria que la nostra presència fos percebuda i valorada com quelcom més que un toc folklòric-ètnic amb el qual maquillem de tant en tant les nostres celebracions.

Per aconseguir-ho —per part de tots— cal adoptar una mirada acollidora que sigui inclusiva i respectuosa amb les diverses maneres de viure la fe. Per a respectar-nos ens hem de conèixer; i per a conèixer-nos ens hem de relacionar. Només així entendrem les llums i les ombres que inevitablement formen part de tota experiència eclesial.

I ara una pregunta que és també una provocació: I si les nostres Comunitats personals (d'idioma o nacionalitat) fossin una ocasió que l'Esperit del Senyor està oferint a l'Església de Barcelona per a renovar la seva dimensió evangelitzadora? I si la presència de les nostres comunitats fos una possibilitat de renovar la mirada i l'acció pastoral en un horitzó més universal? I si la presència d'aquestes comunitats, més que no pas una qüestió per resoldre, fos —per gràcia de l'Esperit— una oportunitat de renovació?

No ens manquen dificultats, sigui a la comunitat diocesana o a les comunitats d'idioma o nacionalitat. Llengua, diferències culturals o extrema mobilitat són alguns dels elements que compliquen un camí eclesial diocesà més efectiu per part de tots, Església local i

Comunitats personals. Dificultats que, per manca de coneixença mútua, de vegades generen certa distància. Cal reconèixer que sovint, per tal de mantenir la nostra identitat, les comunitats d'idioma o nacionalitat viuen la temptació de l'autoexclusió. Per altra banda, a l'Església local li costa sortir d'una perspectiva de simple hospitalitat per avançar en un camí d'integració que no sigui assimilació al model local sinó una «integració dialògica» on cadascú està disposat a canviar de postura i on la diversitat és acollida com una oportunitat oferta per l'Esperit. Es tracta d'una «remodelació espiritual» que és la gran ocasió per a tenir èxit en la conversió pastoral de la nostra diòcesi.

El que està en joc no és només una integració més efectiva, sinó la nostra forma i substància de ser Església. I això val tant per a l'Església local com per a les nostres comunitats. **No es tracta d'organitzar-nos millor, sinó de descobrir quina Església volem construir partint de l'autèntica realitat.** Cal un «canvi copernicà»: existeixen «altres planetes» més enllà de la nostra terra i cultura. Només Déu brilla amb llum pròpia; tots nosaltres, amfitrions i hostes, ballem al seu voltant. En una ciutat amb vocació internacional com Barcelona, en la que de fet hi ha presència de persones de tots els continents, és impensable no actuar pastoralment amb aquesta mirada llarga. Potser la manera més genuïna d'avançar en aquest camí de comunió és «deixar la nostra terra», la nostra pròpia visió, i preparar-nos per un èxode beneït i acompanyat pel mateix Déu.

Jornada Mundial del Migrant i del Refugiat 2021

Càritas Diocesana de Barcelona Secretariat Diocesà de Pastoral amb Migrants

Preveres de les Comunitats personals a Barcelona

Frédérick Djouyep

Comunitats africanes
Diòcesi d'origen: Bafang (Camerun)

Viu a Barcelona des de fa 4 anys acompanyant diverses comunitats i grups d'origen africà. Resideix a la Parròquia de Santa Maria de Sants, on hi col·labora pastoralment.

Luigi Usubelli

Comunitat italiana
Diòcesi d'origen: Bèrgam (Itàlia)

Viu a Barcelona des de fa 7 anys, concretament al barri de Sant Martí de Provençals, on col·labora a les parròquies de Sant Martí i el Santíssim Sagrament. Així mateix, acompanya la comunitat catòlica italiana, que celebren l'Eucaristia en diverses parròquies de Barcelona, principalment Sant Vicenç de Sarrià i Santa Anna.

Luigi Quaranta

Parròquia personal francesa
Diòcesi d'origen: Évry (França)

Viu a Barcelona des de fa 3 anys, exercint de rector a la Parròquia personal de parla francesa de Nostra Senyora de Lourdes, situada al carrer d'Anglí.

Marlon José Perdomo Seijas

Comunitats llatinoamericanes
Diòcesi d'origen: Valle de la Pascua (Veneçuela)

Viu a Barcelona des de fa 3 anys, acompanyant diverses comunitats i grups d'origen llatinoamericà. Resideix a la Parròquia de Santa Coloma de Gramenet on hi col·labora pastoralment.

Stephan Gras

Parròquia personal de parla alemanya
Diòcesi d'origen: Limburg (Alemanya)

Viu a Barcelona des de fa 3 anys, exercint de rector de la Parròquia personal de parla alemanya de Sant Albert Magne, situada al carrer Provença-Roger de Flor de Barcelona. Celebra l'Eucaristia a l'església de les Dominiques de l'Ensenyament, al carrer Mallorca-Roger de Flor.

Francis Frane

Parròquia personal filipina
Diòcesi d'origen: Imus (Filipines)

Viu a Barcelona des de fa 3 anys, exercint de rector de Parròquia personal filipina a la Immaculada Concepció i Sant Lorenzo Ruiz. La parròquia té la seva seu a la Plaça de Sant Agustí de Barcelona, on comparteix l'església amb la Parròquia de Sant Agustí.

Adilson Tolentino de Freitas

Comunitat brasileroportuguesa

Nascut a Brasil, va venir a Barcelona fa 16 anys i és prevere ordenat a l'Arxidiòcesi de Barcelona. És rector de la Parròquia de Betlem, a la Rambla dels Estudis de Barcelona, on també s'hi reuneix la comunitat catòlica brasileroportuguesa que acompanya.

Sergiy Zhak

Parròquia personal ucraïnesa (Greco-catòlica de ritus bizantí)
Arxidiòcesi d'origen: Ivano-Frankivsk (Ucraïna)

Viu a Barcelona des de fa 8 anys, exercint com a rector de la Parròquia personal per als ucraïnesos de l'Església greco-catòlica de ritus bizantí de Sant Josep, Santa Mònica i Sant Josafat. La parròquia té la seva seu a la Rambla de Santa Mònica de Barcelona, però la comunitat ucraïnesa també es reuneix a l'església dels Redemptoristes del carrer Balmes de Barcelona.

Krzysztof Jaworski

Comunitat polonesa
Diòcesi d'origen: Poznań (Polònia)

Viu a Barcelona des de fa 10 anys acompanyant la comunitat catòlica polonesa. Celebren l'Eucaristia a la Parròquia de Santa Eulàlia de Mèrida de l'Hospitalet de Llobregat, on ell resideix i col·labora pastoralment, i també a la Parròquia de Sant Jaume, al carrer Ferran de Barcelona. També pertany a la Companyia de Crist per als migrants polonesos.

Xianmin Zhao

Comunitat xinesa
Diòcesi d'origen: Yixian (Xina)

Resideix a la Parròquia de la Mare de Déu de la Salut de Badalona, i fa 3 anys que acompanya la comunitat catòlica xinesa. Celebren l'Eucaristia a la Parròquia de la Mare de Déu del Roser, a la Gran Via de Barcelona, davant la Monumental.

Càritas Diocesana de Barcelona *Secretariat Diocesà de* *Pastoral amb Migrants*

Jornada Mundial *del Migrant* *i del Refugiat 2021*

La veu dels testimonis

Text de **Jordi Julià Sala-Bellsolell**

«És important
entendre a l'altre,
posar-se en
la seva pell»

Bruno Perrot

Vinculat
a la parròquia francesa
i representant de
«Caminem junts en
la diversitat» al Consell
Pastoral Diocesà

En Bruno Perrot té 48 anys. És de Lió (França), però ha passat més de la meitat de la seva vida a Barcelona. Explica que ha viscut dues grans aventures. La primera fou vocacional, i va ser la de fundar una família amb la seva dona barcelonina, amb qui han tingut dos fills. La segona va ser accidental: ser diagnosticat just després del seu casament d'una malaltia autoimmunitària, que ha suposat moltíssims ingressos hospitalaris i tres trasplantaments hepàtics al llarg dels anys. Les dues li han ensenyat fins a quin punt és necessària la humilitat i l'amor: «Sense els altres no soc, no som res», afirma.

Preguntat sobre si som una societat prou acollidora, Perrot explica que quan va arribar a Barcelona el va sorprendre la presència de dues llengües en una mateixa ciutat, i que això era una sort increïble, sinònim de pluralitat. «Quan hi ha aquesta fluïdesa en aspectes tan importants com la llengua, crec que l'acollida és major.»

Amb relació a caminar cap a un nosaltres cada cop més gran, fa valdre el voluntariat de la seva família, i posa com a exemple al seu fill gran, de 21 anys. «El meu fill va estar dues setmanes a Algesires, ajudant a persones que ho estaven passant malament. M'agrada que tingui aquesta experiència, i que pugui treballar en favor dels altres». Per a Perrot, les persones migrants aporten riquesa, i creu que qui digui el contrari menteix. «És important entendre a l'altre, posar-se en la seva pell». Sobre el seu dia a dia, creu que anar a l'Església ja és sinònim d'escoltar a l'altre, i destaca que fa uns anys va decidir ajudar a una persona concreta. «Hi ha un senyor nigerià, en Chad, d'uns 50 anys, que diàriament demana almoïna davant de la fruiteria on vaig a comprar. En ocasions l'he ajudat econòmicament, però també he decidit apropar-m'hi, parlar amb ell, tractar-lo com un mateix i crear un vincle. Si cadascú de nosaltres aconsegueix ajudar a una sola persona, ja haurà posat un granet de sorra en favor d'aquest nosaltres cada cop més gran.»

«La felicitat és sinònim
de servir a Déu, i això
és la meva felicitat,
la meva vida»

Liza Ranoco

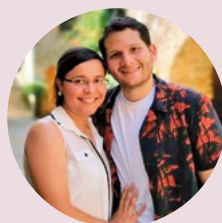
Membre de la parròquia
filipina i responsable
de Catequesi. Representa
«Caminem junts en
la diversitat» al Consell
Pastoral Diocesà i és
voluntària de Càritas

La Liza és membre de la comunitat filipina de Barcelona des de fa molts anys, catequista, i mare de família. Es considera una persona treballadora, oberta, acollidora i amable. «Tinc do de gents», ens explica tot rient.

Considera que la societat barcelonina és 100% acollidora, i ho basa en la seva experiència personal. «Moltes famílies filipines arriben a Barcelona soles, sense xarxa i amb un desconeixement total de la ciutat. El primer que busques quan arribes a una gran ciutat és la col·lectivitat, i crec que l'Església de Barcelona exerceix aquesta funció d'acollida», diu. Ranoco explica que la comunitat filipina està molt agraïda amb l'Arquebisbat de Barcelona, ja que els ha atorgat una parròquia personal. «Nosaltres som molta gent, i necessitàvem aquest espai de trobada. Ara ens sentim com a casa». Així mateix, considera que la pandèmia, malgrat tots els mals que ha generat, ha estat una oportunitat per caminar cap aquest nosaltres cada cop més gran. «Moltes persones d'origen filipí van perdre la feina arran de la pandèmia, i van acudir a nosaltres. En col·laboració amb Càritas, vam donar resposta a les seves necessitats més immediates, i això ha fet que aquestes persones s'hagin acabat vinculant al dia a dia de la seva comunitat parroquial. Tots aquests elements ajuden a la integració, i la catequesi o l'ajuda que pot oferir Càritas són imprescindibles per acollir i acompanyar», diu.

Pel que fa a l'àmbit personal, Ranoco diu que està molt afortunada, i que ajuda en tot allò que pot. «Soc professora, catequista, voluntària de Càritas, i moltes coses més». En el cas de Càritas, es va fer voluntària arran de la pandèmia i comenta que ser voluntària és sinònim d'aprendre. «A Càritas, orientem a les famílies que ho han perdut tot, i les ajudem en tot allò que està a les nostres mans. Per a mi, la felicitat és sinònim de servir a Déu, i això és la meva felicitat, la meva vida», conclou emocionada.

«Formar part d'alguna
cosa que va més enllà
de la família,
ens aporta molt»

Ricardo Antonio Caradonna

Vinculat
a la Parròquia
del Bon Pastor
de Barcelona

En Ricardo és originari de Veneçuela i va arribar a Barcelona el juny de 2019. Està vinculat a la Parròquia del Bon Pastor de Barcelona, i participa en el dia a dia de la parròquia aportant tot allò que està a les seves mans. Actualment treballa en una empresa de petits projectes d'enginyeria.

Preguntat sobre si creu que som una societat prou acollidora, i a partir de la seva experiència personal, no dubta en dir-nos que sí. «Al Bon Pastor la comunitat ens ha acceptat molt bé. Potser en altres barris no és igual, però aquí hem sentit aquesta sensació d'acollida. A l'inici només veníem a missa, però un dia el mossèn es va acostar a nosaltres, i això va materialitzar-se en formar part del grup de lectura de l'encíclica *Fratelli Tutti*», diu.

Sobre caminar cap a un nosaltres cada cop més gran, en Ricardo creu que s'han d'intentar integrar a més persones a la comunitat. «A les persones migrants, formar part d'alguna cosa que va més enllà de la família, ens aporta molt». En Ricardo explica que la Covid-19 ha provocat que moltes reunions siguin online, però això els permet estar amb contacte amb la resta de persones de la parròquia. «La meitat de les persones que participem en la lectura de l'encíclica *Fratelli Tutti* som llatinoamericans, i la resta són del barri. Crec que és un intercanvi cultural molt gran, que ens aporta molt». Durant les trobades, no només participen en aquesta lectura conjunta, sinó que també posen en comú vivències, cultures i tradicions. «Són elements que ens enriqueixen a tots», afirma.

En el seu dia a dia intenta practicar l'acollida, sobretot quan veu a algú a la parròquia que acaba d'arribar. «Ens posem al seu servei, li donem la benvinguda perquè senti que no està sol». En Ricardo agraeix de tot cor la rebuda que ell i la seva dona van rebre tot just aterrar a Barcelona, i anima a altres parròquies a què també facin aquest acolliment. «Tot allò que ajudi a construir comunitat és positiu», conclou.